

گروه آموزشی: پرستاری دانشکده: پرستاری و مامایی مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پرستاری
نیمسال و سال تحصیلی: اول 1403-1404 نام درس: فرآیند یادگیری و اصول آموزش به بیمار
تعداد واحد: 0/5 واحد تئوری و 0/5 واحد عملی نوع واحد: نظری-عملی پیش نیاز: ندارد
زمان برگزاری کلاس: سه شنبه 13-15 مکان برگزاری: کلاس شماره 2
تعداد دانشجویان: 36 نفر مسئول درس: دکتر شیرین حسنونند
اساتید (به ترتیب حروف الفبا): دکتر شورانگیز بیرانوند، دکتر شیرین حسن وند

شرح دوره: (لطفا شرح دهید)

یکی از نقش‌های مهم و موثر پرستاری در پیشگیری، تسریع بهبودی و پیشگیری از عوارض ناشی از بیماری و درمان و نتوانی آموزش به مددجو می باشد. این رسالت با شناخت نیازها و توانایی های جسمی، روانی و اجتماعی مددجو و با استفاده مناسب از امکانات و تجهیزات آموزشی میسر می‌گردد. بنابراین، لازم است پرستاران با اصول و فرایند آموزش و یادگیری آشنا شوند تا بتوانند بطور مطلوب و مناسب و درست از عهده انجام این مسئولیت بریابند.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

آشنایی دانشجو با اصول و فرایند یادگیری، طراحی برنامه آموزشی و روش آموزش به بیمار

اهداف بینابینی: (اهداف را با توجه به حیطه ها و سطوح مختلف بنویسید)

(منظور شکستن هدف کلی به اجزای تخصصی است که نسبت به اهداف کلی روشن تر و شفاف تر است و محورهای اصلی برنامه را نشان می دهد. اهداف بینابینی قابل تقسیم شدن به اجزای اختصاصی‌تری به نام اهداف ویژه است که در واقع همان اهداف رفتاری اند.)
در پایان درس فراگیران قادر خواهند بود:

1. اصول و مفاهیم کلیدی مربوط به آموزش و یادگیری را شرح دهد.
2. مفاهیم آموزش و یادگیری را مورد مقایسه و بحث قرار دهد.
3. انواع یادگیری را شرح دهد.
4. ماهیت یادگیری را بر اساس مکاتب یادگیری مورد بحث قرار دهد.
5. سواد سلامت را شرح دهند.
6. عوامل موثر بر ارتقاء آموزش را توضیح دهند.
7. موانع یادگیری را مورد بحث قرار دهد.
8. مفاهیم خودکارآمدی و خودمدیریتی را شرح دهد.
9. مراحل طراحی آموزش به مددجو را شرح دهد.
10. اهداف رفتاری مربوط به حیطه های مختلف یادگیری را به درستی تدوین نماید.
11. حیطه های مختلف یادگیری (شناختی، عاطفی و روان حرکتی) را نام ببرد.
12. سطوح مختلف حیطه های یادگیری را با ذکر مثال بیان نماید.
13. روشهای مرسوم آموزش به مددجو را توضیح دهد.
14. شیوه های مختلف آموزش را در موقعیتهای مختلف آموزش در عمل بکار بگیرند.
15. نقش مواد و وسایل کمک آموزشی را شرح دهند.

16. انواع رسانه‌های آموزشی را با هم مقایسه کنند.
17. اهداف آموزشی (کلی و رفتاری) را توضیح دهد.
18. روش تدریس متناسب با محتوای آموزشی را در عمل بکار ببندند.
19. نقش رسانه‌های آموزشی در تدریس را شرح دهند.
20. روش های ارزشیابی میزان یادگیری فراگیران را بیان نمایند.
21. ضرورت انجام ارزشیابی یادگیری را شرح دهند.

شیوه‌های تدریس:

بحث ، پرسش و پاسخ ، سخنرانی تعاملی، ایفای نقش، آموزش بر بالین بیمار، شیوه های مبتنی بر فناوری

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفاً شرح دهید)

1. حضور به موقع و مشارکت فعال در کلاس درس
2. مطالعه موضوع هر جلسه قبل از ورود به کلاس
3. تایید تکلیف بخش عملی قبل از ارائه توسط استاد مربوطه (محتوا و نحوه ارائه)
4. ارتباط مستمر با استاد ناظر مربوطه حین آماده سازی تکلیف

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد ■ پروژکتور اسلاید ■ شبکه های مجازی ■
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

بخش	معیار ارزشیابی	روش ارزشیابی	درصد نمره
تئوری	حضور منظم و مشارکت فعال در جلسات	لیست حضور و غیاب ثبت درصد مشارکت	20
	آزمون پایان ترم	آزمون چندگزینه‌ای (فرادید)	80
عملی	ارائه به موقع تکلیف : 10 ارتباط مستمر با استاد حین آماده سازی : 10 کیفیت تکلیف آماده شده: 50 کیفیت ارائه تکلیف: 20 ارائه طرح درس در رابطه با تکلیف : 10		

مهم: تکلیف در قالب گروه‌های 4 نفری خواهد بود. لازم است یک نفر به عنوان لیدر و سایر افراد با مشارکت فعال در ارائه تکلیف در زمان مقرر اقدام نمایند. کیس انتخاب می‌بایست یک مددجوی کودک، بزرگسال یا فردی با سطح سواد سلامت پایین باشد.

روشهای ارائه تکلیف (اختیاری):

1. ایفای نقش و طراحی و ارائه سناریو در کلاس درس
2. اجرای آموزش در واحد آموزش به مددجو بیمارستان و یا در بخش (کنفرانس درون بخشی) با حضور استاد ناظر
3. طراحی، اجرا و ارزشیابی شفاهی و کتبی آموزش به بیمار (سالمند، کودک یا بیمار مزم)
4. تهیه پادکست و یا یک فیلم کوتاه اجرای آموزش به بیمار، تهیه رسانه‌های آموزشی نوشتاری، دیداری یا تحت وب

مهم: دانشجویان می‌بایست قبل از شروع به آماده سازی تکلیف (حداکثر تا جلسه دوم) روش ارائه خود را به مسئول درس اطلاع دهند.

نوع آزمون

چند گزینه‌ای تشریحی جور کردنی صحیح- غلط
سایر موارد (لطفا نام ببرید) -----

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفا نام ببرید):

منابع فارسی:

✓ چاپی

1. صابریان، معصومه؛ چگونه طرح درس بنویسیم؛ تهران: انتشارات سالمی 1383.
2. عبدالعیان، معصومه؛ روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی، بابل: دانشگاه علوم پزشکی بابل، چاپ اول، 1382.
3. مهاجر ایروانی، تانیا؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: انتشارات سالمی، 1380.
4. اسدی نوقایی، احمد علی. فرایند یادگیری و اصول آموزش به بیمار، تهران، انتشارات بشری، (1386)
5. معزی، داریوش و ریزایی، ناهید؛ اصول و روش های آموزش به بیمار؛ مشهد: سخن گستر، 1383.
6. صابریان، معصومه؛ اصول و برنامه ریزی برای آموزش به بیمار؛ تهران: نشر و طبع بشری، 1384.
7. کاتهام، م و ناپ، ب؛ مبانی آموزش به بیمار؛ ترجمه فاطمه رخشانی و زهره ونکی؛ زاهدان: کنکاش، 1377.
8. پنجوینی، سوسن؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: شهرآب و آینده سازان، 1382.
9. سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات آگاه، 1379.
10. سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی نوین (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات دوران، 1387.
11. سیف، علی اکبر؛ اندازه گیری و ارزشیابی آموزش؛ تهران: انتشارات دوران.

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	تاریخ	عنوان مطالب	استاد مربوط
1	1403/06/27	مفاهیم آموزش و یادگیری (آموزش، یادگیری، تفاوت دو مفهوم، ماهیت آموزش (مکتب شناخت گرایی)، انواع یادگیری (مکتب رفتارگرایی)، ضرورت آموزش به مددجو، سواد سلامت، عوامل موثر بر تسهیل آموزش یا موانع یادگیری، دو مفهوم خودکارآمدی و خود مدیریتی)	دکتر شیرین حسن وند
2	1403/07/03	ادامه جلسه قبل	//
3	1403/07/10	طراحی برنامه آموزش به مددجو (بررسی و شناسایی نیازهای آموزشی مددجو، تعیین اهداف (کلی و رفتاری))	//
4	1403/07/17	ادامه جلسه قبل (روشهای آموزش به مددجو شامل سخنرانی، بحث گروهی، شیوه موردی، شیوه های مبتنی بر فناوری، شیوه teach back، شبکه های مجازی، شبیه سازی و نقش ارتباط)	دکتر شورانگیز بیرانوند
5	1403/07/24	طراحی رسانه های آموزشی (نقش مواد و سایل در امر آموزش، رسانه های آموزش به مددجو شامل رسانه های نوشتاری، دیداری، مبتنی بر فناوریهای جدید)	//
6	1403/08/01	ارزشیابی (تعریف ارزشیابی، دلیل، انواع ارزشیابی شامل تکوینی و تراکمی، نوشتاری، شفاهی و مشاهده ای و ...)	//
7	1403/08/08	فرصت اجرای کار عملی	-
8	1403/08/15	ارایه کار عملی توسط گروههای دانشجویی (2 گروه)	دکتر شیرین حسن وند
9	1403/08/22	ارایه کار عملی توسط گروههای دانشجویی (2 گروه)	دکتر شورانگیز بیرانوند
10	1403/08/29	ارایه کار عملی توسط گروههای دانشجویی (2 گروه)	دکتر شیرین حسن وند
11	1403/09/06	ارایه کار عملی توسط گروههای دانشجویی (2 گروه)	دکتر شورانگیز بیرانوند

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (Course Plan)